

Aan de gemeenteraad van Tholen

Uw brief d.d.: [behandeldatum]
Uw kenmerk: [Kenmerk van de te beantwoorden brief]
Ons kenmerk: zaak 1484413
Bijlage: --
Datum: 19 juni 2026
Verzenddatum: juni 2026
Onderwerp: Informatie werkwijze n.a.v. aanscherping toetsing vrijstelling artikel 5b Leerplichtwet

Geachte gemeenteraad,

Via deze brief willen wij u informeren over de gevolgen in de werkwijze van Regionaal Bureau Leerlingzaken Oosterschelderegio (RBL) met betrekking tot het verstrekken van vrijstelling op grond van artikel 5b Leerplichtwet (hierna LPW) naar aanleiding van het aanscherpen van het toetsingskader van deze vrijstelling door De Hoge Raad.

Aanleiding

Met het arrest van 21 april 2026 verduidelijkt De Hoge Raad artikel 5 onder b van de Leerplichtwet, in het bijzonder de toetsing van dat artikel. De Hoge Raad stelt in haar uitspraak het recht op onderwijs voor kinderen, zoals dat door onder meer het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (het EVRM) wordt gewaarborgd, centraal.

Toelichting arrest

Het recht op onderwijs stelt grenzen aan de mogelijkheid voor een vrijstelling van de leerplicht op grond van richtingsbezwaren. Die mogelijkheid komt in praktijk te vervallen als er een school voor openbaar onderwijs in de nabije omgeving van het woonadres is. De Hoge Raad stelt dat van de overheid actief handhavend optreden mag worden verwacht, zo nodig langs strafrechtelijke weg, als ouders hun kind niet inschrijven op een school.

Motivering arrest

De Hoge Raad zet in zijn uitspraak uiteen wat het toetsingskader is voor de beoordeling van een beroep op de genoemde vrijstelling van de inschrijfplicht. De Hoge Raad wil hiermee eerdere eigen rechtspraak verduidelijken en op onderdelen aanscherpen. De reden daarvoor is allereerst dat in de praktijk vragen bestaan over de manier waarop dat toetsingskader moet worden toegepast. Dat bleek ook uit [de motivering van het Openbaar Ministerie](#) bij haar besluit van vorig jaar om geen zaken die te maken hadden met vrijstellingen 5 onder b meer voor de rechter te brengen.

Daarnaast beoogt de Hoge Raad met de nadere invulling en aanscherping van het toetsingskader duidelijkheid te verschaffen over de grenzen die het recht op onderwijs stelt aan de mogelijkheid om een beroep op vrijstelling van de inschrijfplicht te honoreren wegens overwegende bedenkingen. Deze begrenzing moet recht doen aan de toegenomen betekenis van het recht op onderwijs voor een volwaardige deelname aan de samenleving.

Advies Ingrado en VNG

Vorige week hebben Ingrado en VNG een advies uitgebracht voor het omgaan met al verleende vrijstellingen, een advies dat gedragen wordt door het OM.

Het advies komt erop neer om voor de bestaande vrijstellingen een overgangsjaar te hanteren waarin de ouders de gelegenheid krijgen zich te oriënteren op een schoolkeuze.

Uiterlijk voor het schooljaar 2027-2028 zullen de kinderen op een school ingeschreven moeten staan en dan dus ook deelnemen aan het onderwijs op school.

Besluit RBL

RBL Oosterschelderegio heeft besloten het advies van VNG over te nemen.

In de praktijk betekent dit het volgende voor ouders:

De betrokken ouders krijgen komende week van het RBL een brief waarin dit wordt vastgelegd.

Vanuit het RBL wordt in de eerste maanden van 2027 contact opgenomen met de ouders om te bespreken wat de stand van zaken is en of ondersteuning nodig is.

Nieuwe aanvragen worden zoals bekend afgewezen.

Een en ander is afgestemd met de collega coördinatoren van Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen.

Als er vragen zijn neem dan contact op met de behandelend ambtenaar, mevrouw Van Dijke, telefonisch te bereiken via [REDACTED] of via mail [REDACTED]@tholen.nl.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Tholen,

mevrouw H.H. van Dijke